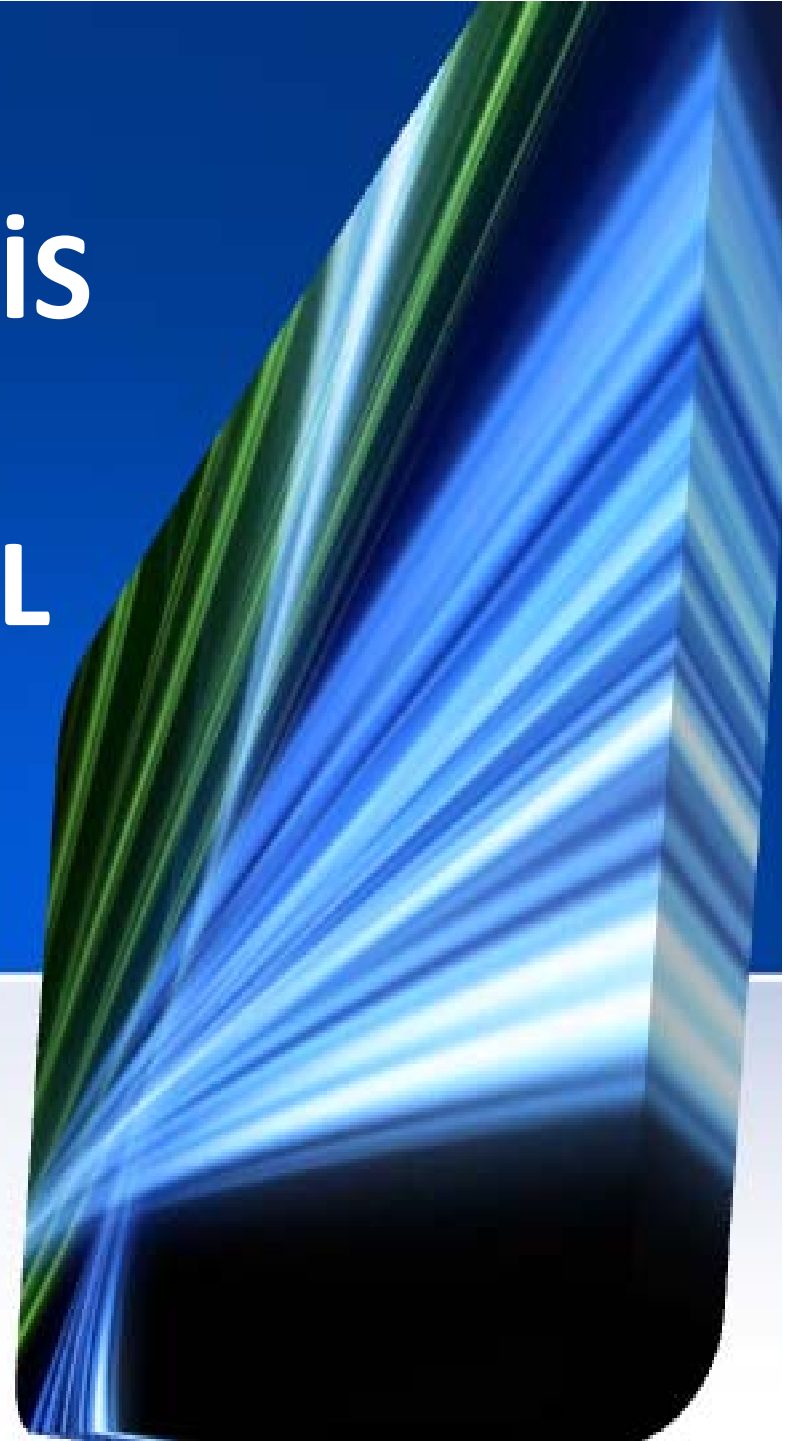

NÖROFİBROMATOZİS TİP 1 TANILI HASTALARDA RENAL BULGULAR

Uzm. Dr. Funda BAŞTUĞ

Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Çocuk Nefroloji

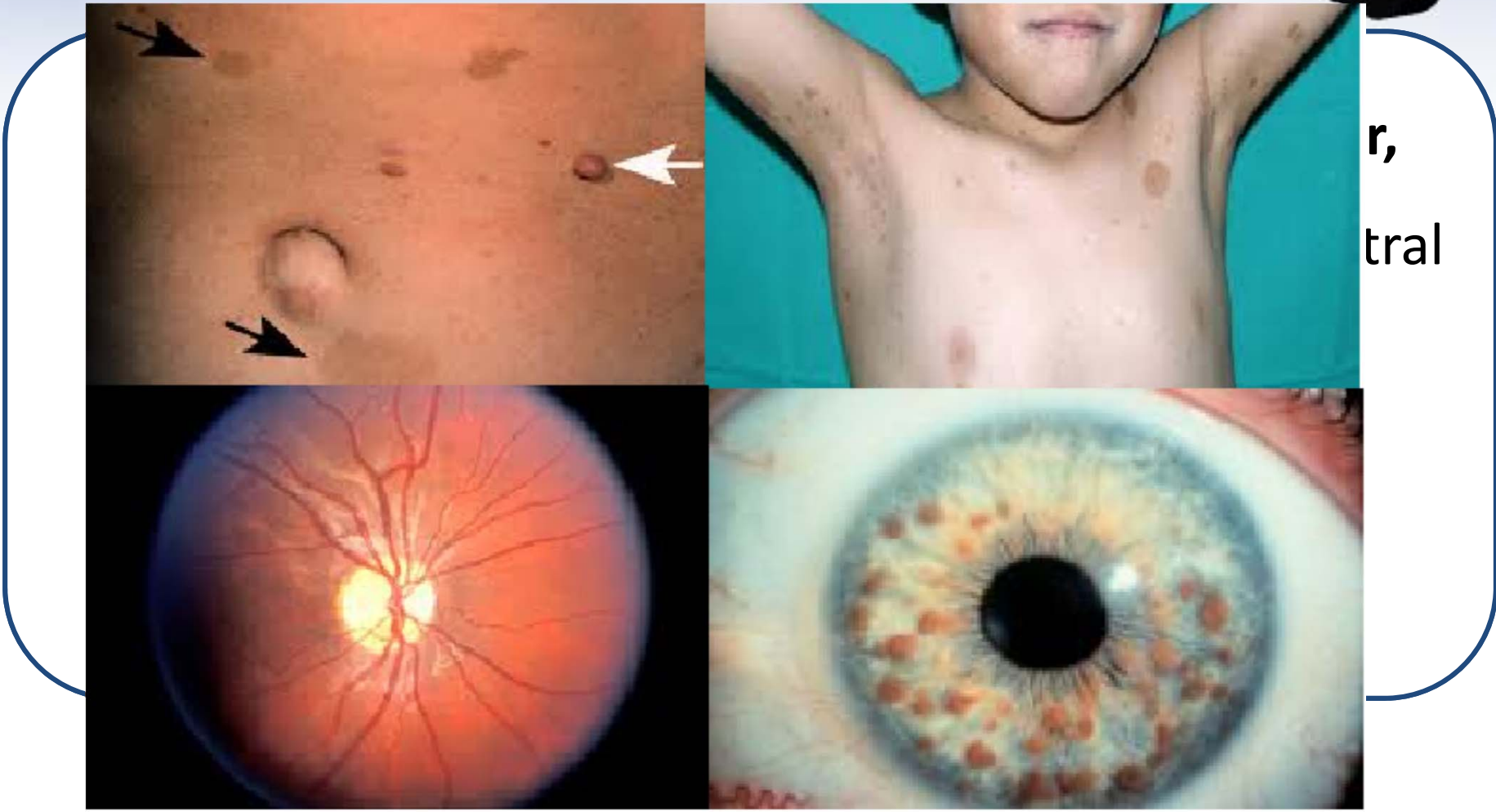

Giriş

- Von Recklinghausen hastalığı olarak da bilinen **nörofibromatozis Tip1 (NF1)**, yaklaşık **3000 canlı doğumda bir** görülen **otozomal dominant** geçişli bir nörokutan sendromdur.
- Klinik bulguları çocukluk çağında ortaya çıkmaya başlar, zamanla ilerleyici seyir gösterir.

Giriş

r,
tral

Giriş

Amerika Birleşik Devletleri Ulusal Sağlık Enstitüsü (NIH) tarafından geliştirilen tanı kriterlerine dayanılarak klinik bulgularla NF-1 tanısı konmaktadır

Nörofibromatozis tip 1 için “NIH” tanı kriterleri;

1. Kafeola lekeleri

- a. Puberte öncesinde $\geq 0.5\text{cm}$ çapta ve ≥ 6 sayıda
- b. Puberte sonrasında $\geq 1.5\text{cm}$ çapta ve ≥ 6 sayıda

2. Çillenme (aksiler ve/veya inguinal)

3. Nörofibrom (sayısı ≥ 2 olmalı) veya pleksiform nörofibrom (sayısı ≥ 1 olmalı)

4. Lisch nodülleri

5. Optik gliom

6. Kemik lezyonları (sfenoid kemik displazisi, uzun kemik korteksinde incelme)

7. Birinci derece akrabada NF-1 tanısı

*Tanı için iki veya daha fazlasının pozitif olması gerekmektedir.

Giriş

NF1'de sık karşılaşılan böbrek bulguları **renovasküler hipertansiyona** neden olan **renal arter stenozu ve renal arter anevrizmalarıdır.**

Nörofibromların yaygın olduğu dissemine vakalarda nadiren **obstruksiyon ve hidronefroz** gibi **genitoüriner sistem anomalilerine** de yol açtığı bildirilmektedir.

Amaç

NF1 tanılı hastalarda;

- Olası üriner sistem anomalilerinin varlığını,
- Hipertansiyon ve renal arter anormalliklerini saptamak
- Glomeruler ve tubuler böbrek fonksiyonlarını değerlendirmektir

Hastalar ve Yöntem

Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Nöroloji departmanı tarafından takip edilmekte olan ve çeşitli illerden telefon ile çağırılan **46 NF1'li ve 33 sağlıklı** çocuk çalışmaya dahil edildi.

Çalışma için Etik kurul onayı ve ailelerden onam alındı.

Hastalar ve Yöntem

- Çalışmada en az 3 farklı zamanda ölçülen **kan basıncı** parametreleri değerlendirildi.
- Enürezis, geçirilmiş İYE ve eşlik eden diğer hastalıklar açısından hastalar sorgulandı

Hastalar ve Yöntem

Laboratuvar tetkiklerinden;

- TİT, spot idrarda m.prot/Cr
- BUN, Cr, elektrolitler
- eGFR (Schwartz formülü)
- Tübüler fosfor reabsorbsiyonu (TRP),
- Fraksiyone solüt eksresyonları (FeNa, FeK, Feüa, FeMg) ölçüldü.

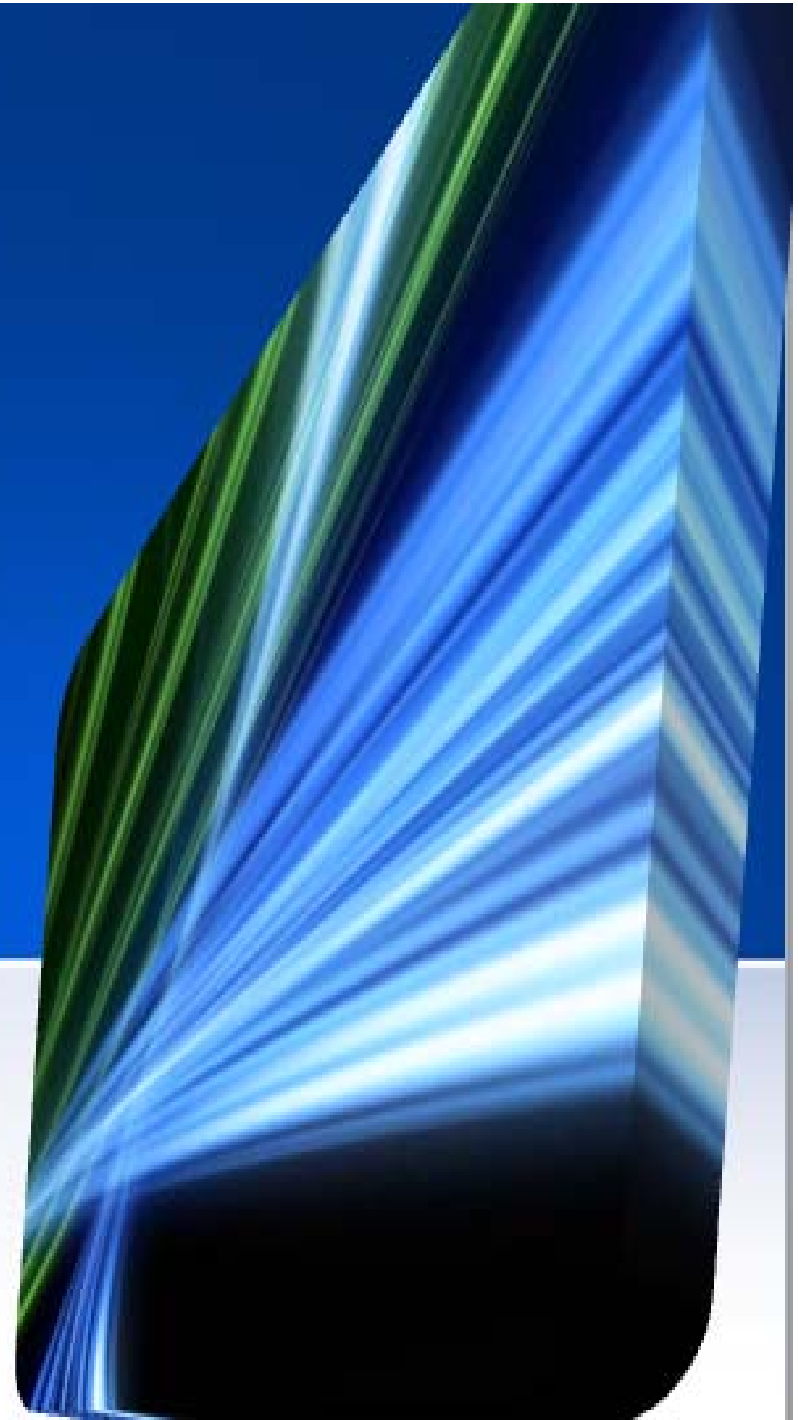
Hastalar ve Yöntem

Görüntüleme tetkiklerinden;

- Üriner sistem US,
- Renal doppler US,
- Gerek görülen hastalara MR anjio ve DMSA yapıldı.

BULGULAR

Hasta özellikleri

	Cinsiyet (K/E)	Yaş ortalaması (ortalama $\pm$ SD)
NF1 grubu (n=46)	K: 20 (%43.5) E: 26 (%56.5)	10.1 $\pm$ 4.6 yıl (1.5-18 yıl)
Kontrol grubu (n=33)	K: 15 (%45.4) E: 18 (%54.6)	10.6 $\pm$ 4.3 yıl (3-18 yıl)

KAN BASINCI

Sistolik ve diyastolik kan basıncı ortalamaları NF1'li hastalarda kontrol grubuna göre anlamlı yüksek bulundu

	Sistolik (Ort±SD)	Diyastolik (Ort±SD)
NF1 grubu (n=46)	110.6±17^a	70.4±11^a
Kontrol grubu (n=33)	101±11.6	64.6±6.4

^a P<0.05 NF1 ve kontrol grubu kıyaslandığında

KAN BASINCI

NF1'li hastaların 5'inde (%10.9) kan basıncı 95 persentil üzerinde, 1'inde (%2.1) 99 persentil üzerindeydi.

- Hipertansiyon saptanan 5 hastanın 1'inde renal doppler US'de ve konvansiyonel renal anjiografide **renal arter stenoza** gösterildi, cerrahi tedavi.
- Hipertansiyonu olan 1 ve hipertansiyon saptanmayan 1 hastanın renal doppler US renal arter darlığı ile uyumlu olmasına rağmen renal MR anjio bulguları normaldi.

ÜRİNER SİSTEM ANOMALİSİ

NF1 grubunda üriner sistem anomalisi görülme sıklığı kontrol grubuna göre fazlaydı ($p < 0.05$)

	NF1 grubu (n=46)	Kontrol grubu (n=33)
Pelvikalisyel ektazi	6 (%13)	3 (%9)
Soliter böbrek	1 (%2.2)	-
TİYE	2 (%4.4)	-
VUR	1 (%2.2)	-
Toplam	10 (%21.7)	3 (%9)

ENÜREZİS

NF1 grubunda enürezis daha fazla görülmesine rağmen kontrol grubu ile arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktu

	NF1 grubu (n=46)	Kontrol grubu (n=33)
Primer enürezis	10 (%21.7)	5 (%15.1)
Sekonder enürezis	1 (%2.2)	1 (%3)
İşeme disfonksiyonu	5 (%10.9)	2(%6.1)
Toplam	16 (%32.6)	8 (%24.2)

BÖBREK FONKSİYON TESTLERİ

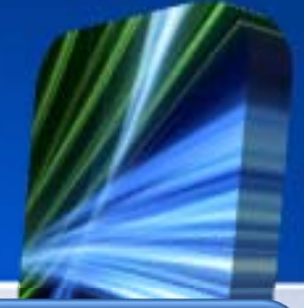

- Böbrek fonksiyon testlerinden NF1 grubunun **eGFR değeri ortalamaları kontrole göre anlamlı düzeyde düşük** hesaplandı.
- NF1'li hastaların 6'sının GFR'si 90ml/dk altında idi.
- **Proteinüri** açısından anlamlı fark bulunmadı.

	NF1 grubu Ort±SD	Kontrol grubu Ort±SD
eGFR (ml/dk)	113.4±34.7*	134.1±49.3
m.protein/Cr	0.13±0.11	0.11±0.03

* p<0.05 NF1 ve kontrol grubu kıyaslandığında

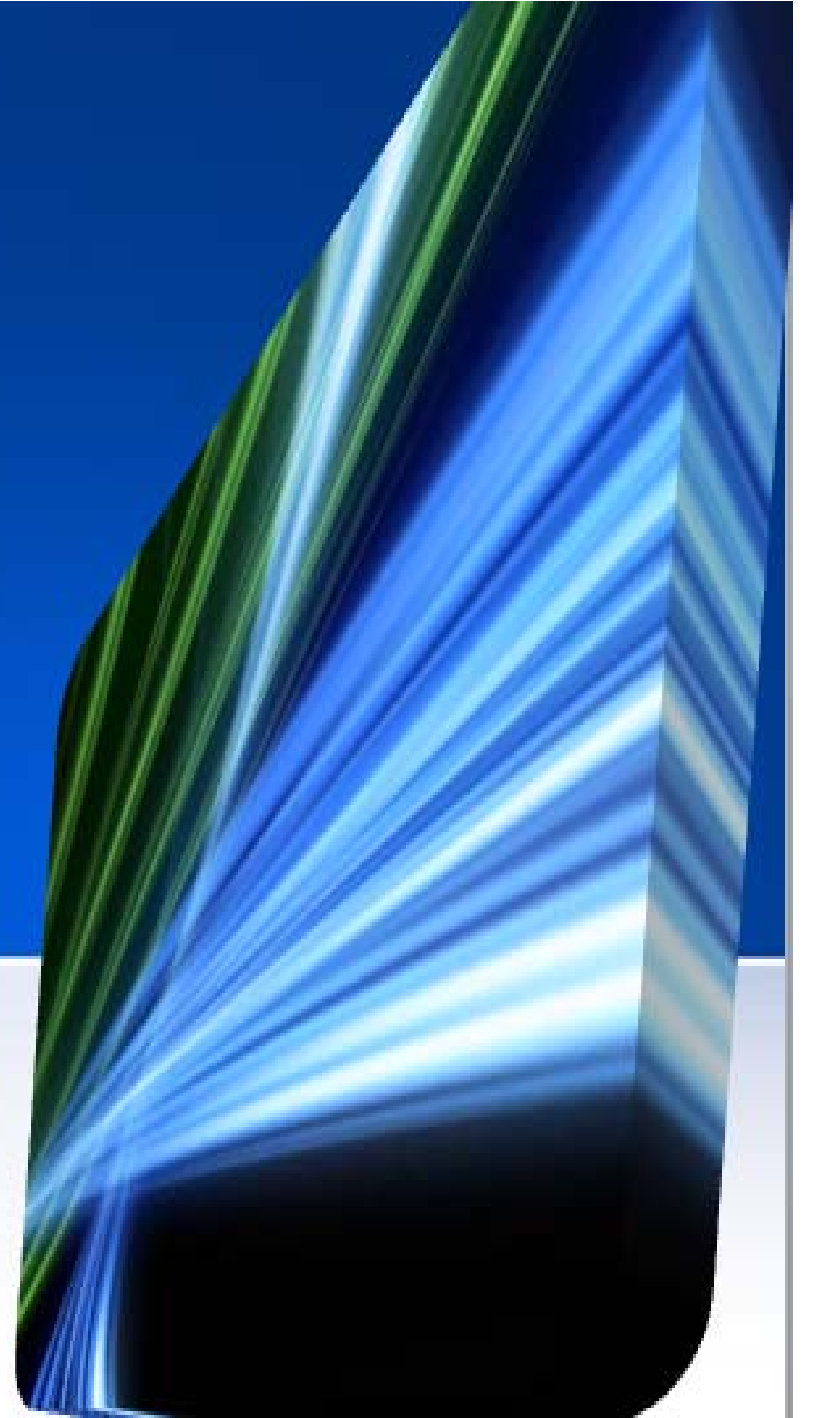
BÖBREK FONKSİYON TESTLERİ

NF1 grubunda **TRP** değerleri kontrole göre anlamlı düzeyde düşük, **ürikisit** atılımı ise yüksek hesaplandı.

	NF1 grubu Ort±SD	Kontrol grubu Ort±SD
TRP (%)	91.0±8.2*	94.3±4.3
Ca/Cr	0.16±0.18	0.10±0.07
ÜA/Cr	0.72±0.43*	0.47±0.34
FeÜA (%)	13.2±7*	8.3±4.5
FeNa (%)	0.7±0.5	0.6±0.4
FeK (%)	11±6.6	10±6.4
FeMg (%)	1.2±0.7	1.3±0.7

TARTIŖMA-SONUÇ

Tartışma-Sonuç

- Bilgilerimize göre bu çalışma **NF1'li çocuk hastaların** **vanısal ve fonksiyonel olarak böbrek bulgularını**
- Bu çalışmada NF1'li hastaların **sistolik ve diyastolik** **kan basıncı ortalamalarının kontrol grubuna göre**
- Ayrıca, NF1'li hastalarda literatürle uyumlu olarak **hipertansiyon sıklığının sağlıklı çocuklardan yüksek** **olduğu** saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç

- **Nörofibromatozisli nadir olgularda üriner sistem anomalileri, hatta bazı olgularda kronik böbrek hastalığına neden olan anomaliler bildirilmiştir.**
- **Çalışmamızda üriner sistem yapısal anomalilerin oranı kontrol grubuna göre yüksek bulundu.**
- **Bunun nedeni üriner sistemde US ile tespit edemediğimiz milimetrik nörofibromlar olabilir**

Tartışma-Sonuç

- Çalışmamızda NF1'li hastalarda eGFR ve TRP ortalamalarının kontrole göre düşük, Feüa atılımının ise yüksek olması bu hastaların böbrek fonksiyonlarının sağlıklı çocuklara göre daha fazla etkilendiğini düşündürmüştür.
- Bu hasta grubu, takip eden hekimler tarafından eşlik edebilecek üriner anomaliler, hipertansiyon ve böbrek fonksiyonları açısından bir nefrolog'a yönlendirilmelidir

TEŐEKKÜRLER

FUNDA BAŞTUĞ
HATİCE GAMZE POYRAZOĐLU
HÜMEYRA ASLANER
SALİH UYTUN
ARİFE CANPOLAT
EMRE BARATALI

Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Emel-Mehmet Tarman Çocuk Hastanesi